

Debrecen 1898

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Felévre	5	—	"
Negyedévre	2	—	90 "
Egy órára	1	—	"

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULÁ**

Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Egy hasznos példa szerint 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többször ismételték alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg- és más díjak külön bejelöléssel 30 kr.

Olcsóbb lett az orvosság.

Debreczen január 11.

A «Debreczen» nemrég megemlékezett arról a fontos hírről, hogy a magyar gyógyszerárszabvány tételei leszállították, ami annyit jelent, hogy január elsejétől olcsóbb lett az orvosság. Ez pedig nagy, igen nagy dolog ebben az országban, hol annyi ezer ember pusztul el orvosi kezelés hiánya miatt. Mert e két dolog erős összefüggésben van. A szegény népet nemcsak a műveltség, az egészség megbecsülésének mulasztása tizedeli, hanem talán még ezeknél is inkább a drágaság, melylyel a gyógykezelés egybe van kötve.

Az orvos messze lakik, annak kocsi kell, a látogatást is meg kell fizetni, hát még a patika, melynek drágasága közmondásos. Még a tehetősebb családokat is elriasztja az orvosságok drágasága, nemhogy a szegényebbeket. S ha az orvosok panaszkodnak, kétségtelenül nem irigylésre méltó helyzetük miatt, legyenek oszintek s vegyék fel helyzetüket előidéző okul az orvosságok méregdrága voltát, mely miatt az orvos igénybevételeiről is lemondanak.

Orvost azt csak szívesen hívnának akárhányszor, de félnek a receptől, mely nyeli a pénzt. S ha keletkeztek és keletkeznek folyton betegségek, az okok egy része, oka leginkább az, hogy

olcsóbban jussanak gyógyszerekhez, semmint orvosi kezeléshez. S így látjuk, hogy a magánbetegsegélyző-egyletekbe olyan elemek vannak, kik az orvost készséggel honorálják, de nem bírják viselni a patika költségeit.

Mindezt azért, mert egyesek monópóliuma a gyógyszer-tár-ügy. Mig a modern haladás, az újabb ipartörvények mind kiirtották azt, hogy valamely jog, valamely üzlet vagy ipar-gyakorlás kizárólagos tulajdona legyen egyes családoknak, addig a gyógyszer-tár-ügy terén ez az anakronizmus divik s csak annyi változás történt, hogy az újabb adományozott gyógyszer-tár-jogok az illető személyéhez fűzvék, ellentétben a régi ugynevezett reál-jogu gyógytárakkal szemben, melyekkel csere-bere folyik s hallatlan árakra csigázzák fel annak értékét.

A gyógyszer-tár a fejésten. Rettenetes protekció játszik szerepet az engedélyeknél is, melynek kicsikarása érdekében a főispántól lefelé az egész sogság-komasság, a püspök-nagybácsik, a miniszteri tanácsok-keresztapák s a többi mozgásba hozatnak, nemkülönben akkor is, ha valaki egy községben, hol már van patika, de szükség van újabbra — akár engedélyt kieszközölni, de a nagy befolyásu patikusok rokonságának azt ellenezni és leszavazni kell. Néha évtizedek telnek el, mely alatt hiába

lett két-három akkora a lakosság, a forgalom — mig új patikát adnak annak — kinek protekciója nagyobb.

A gyógyszer-tárak száma hazánkban 1895-ben 1956 volt, melyből 433 még reál és 1032 személyjogu, volt 415 kézi-, 33 fiók- és 38 házigyógytár, vagyis minden tízezer lakosra alig esik több egy gyógytárnál és alig egy fél minden száz négyszög kilométerre. A gyógyszer-tárak száma 1506 volt.

Ausztriában is jobbak a viszonyok, mert ott tízezer lakosra 136, száz-négy-szögméterre egy gyógyszer-tár jutott. — Németországban tízezer lakosra szintén egy gyógyszer-tár jut. De nemcsak az átlagszám irányadó, hanem a gyógyszer-tárak helyes földrajzi elosztása, mely nálunk nagyon is kifogásolható.

Igy Aradon 9 gyógytár, a lakosság száma: 42.052, Baján 4, a lakosok száma: 19.485, Debreczenben 8, a lakosok száma: 56.940, Győrött 6, a lakosok száma: 22.795, Hódmezővásárhelyen 8, a lakosok száma: 33.410, Kassa 10, a lakosok száma: 28.884, Kecskeméten 4, a lakosok száma: 48.493, Nagyváradon 8, a lakosok száma: 38.557, Szabadkán 6, a lakosok száma: 72.737, Ujvidéken 5, a lakosok száma: 24.717, Temesvárott 10, a lakosok száma: 39884 (1890. népszámlálás alapján.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A csalódás könyvéből.

A Debreczeni eredeti tárczája.

Hajh, feledni...

Hajh, feledni,
Egy lányt elfeledni!
A ki tudja,
Nem tudott szeretni.

S hinni akkor,
Bizni újra másba:
Csalódásból
Esní csalódásba.

Ferfi-szív, mely
Hűn, igazán érez,
Elhagyatva
Porrá, semmivé lesz,

S a hamuból
Láng, hogyan lobogjon?
Kiegett szív
Tüzet hogyan fogjon?

Am egy szikra
Ott marad még benne,
Olthatatlan
Fájó győtrelemre:

Fényes multnak
Halvány lobbanása,
Ideálok
Vissza álmodása.

S lett legyen bár
Csalfabb minden nőnél
És a szive
Keményebb a kőnél,

Emlékére
Visszasir a lelked,
S gyűlöld bar,
De még-e felejtéd!

A költő sirja.

Gül Baba költő sirja Budán,
Messze keletről nap-nap után
Gyűlt oda sok jó mohamedán.

Jött, a ki bizva s hűn szeretetl,
Zengení áldó énekeket
Isteni bülbül hamva, neked.

És ki csalódek mind odajött,
Sirva lerokadt sírod előtt,
Ott feledé a hite-szegőt.

Igy vala egykor, más a jelen!
Vad gyom ütött ki sírhelyeden
És te panasza fakadsz odalenn:

«Oh szomorú kor, gyászos idő,

Nincsen a földön hű szerető,
Pusztá siromra senki se jó.»

A könny.

Jó annak, a ki sirni tud,
Ha olykor gyászva van,
Ki fájdalomában könnyet ejt,
Még nem boldogtalan.

Szívünket könnyíti a könny,
Mídon sz münkbe gyül
S lelkünk sebére ha van ír,
A könny az egyedül.

De jaj, ki nem tud sirni már
A gyötör bu miatt,
Mert oly keserves multja volt,
Hogy könnye kiapadt.

Az gyászat némán viseli,
Csak arca halovány
S nem vigasztalja semmi sem,
Se bor, se dal, se tany!

Révi Nándor.

Reminiszczenziák.

X.

Hadbíró.

Irta: Vantsa György.

Ujra kezembe veszek titeket elavult,
megsárgult papírivelek. A rajtatok megfakult
nagy, kerek betűk arról az időről mondanak

Némely megyében csekély a gyógyszer-tárak száma, mert nem lehet abból kiindulni, hogy miként gazdagodhatik meg a gyógyszerész, hanem abból, hogy könnyen hozzáférhető és olcsó legyen a gyógyszer. Árva-megyében 4 patika volt 1895-ben, Turócban szintén, Győrme gyében 7 (93.000 lélek), Veszprémben 216.000 lélek 23 patikával, Zala 404.000 lakossal 26 patika, Csongrád 120.000 lakos 15 patika. Heves 233.000 lélek 22 patika, Bereg 16 patika 180.000 lakos, Szilágy 12 patika 191.000 lélek s így tovább.

A viszonyok javulnak, de nem elég rohamosan, hosszú küzdelem árán, mert mindig az a szempont vezérli a városi és vármegyei közgyűléseket, hogy a meglevők jövedelme ne apadjon. Mindig a személyes érdekharcz dominál, de soha a közérdek.

Mire való az a monopólium, melyet csak a betegsegélyző-pénztárakévi 700.000 forinttal, — mint hivatalosan ki van mutatva — táplálnak?

Minden államban foglalkoznak is a gyógyszer-tárügy reformjával. Időnként nálunk is fel-felcsillan ennek vágya, de elalszik, mielőtt valami erőteljesebb kitörésre juthatna. Folyvást azzal takaródnak, hogy a gyógyszer kiszolgálás fontos közügy, ezt meg kell ővni s mi-helyt szaporítják a patikákat, kéznél fekvő a veszély, hogy vad konkurrenzia lesz. Hát ez kinek árt? A ki vét a törvény ellen, azt büntetni lehet s csak nem félhetni attól, hogy nem megfelelő gyógyszert adnak.

A gyógyszerészi pályá ny viszonyok mellett csak gazdag embereknek való, mert szegény erre a pályára nem mehet, hisz nem tudja, vajjon sikerül-e neki szert tenni patikára, a mikor protekció kell lenn és fenn.

A gyógyszer-tár-ügy régi, avult állapotában van ma is, mert a gyógyszerészek elég befolyással bírnak minden reform megakadályozására. Olaszországban

mindenkinek szabad gyógytárt nyitni, kinek megfelelő képesítése van, úgy van ez Angliában, úgy van ez Franciaországban, úgy Svéd- és Norvégországban, így még a szomszéd Romániában, Belgiumban, Spanyolországban, Svájcban, Hollandiában.

Nálunk is felmerülnek e reformeszmék, melyek a megvalósítása csak a reáljogu gyógytárak megválasztása s a lehet s a gyógyszer-tárak szabad alapítása azok részére, kik az előírt minősítéssel bírnak. Már ez is lényegesen megváltoztatná a helyzetet, bár vannak messzebb menő reformtörekvések, minő az egész gyógytári ügy államosítása.

Annyi kétségtelen, hogy a jelen állapot fenn nem tartható. S hiába lesz »olcsóbb« a gyógyszer a hivatalos ár-szabványban, gyakorlati hatálya aligha lesz, mert »kiállítás« s más czímen lehet bőven felszámítani. Itt már radikális segítség kell, ha a szegény nép terhein komolyan segíteni akárnak. E pedig kö z e g é s z s é g i é s k e r e s e t i szempontból első kötelesség, melyen azzal, hogy papíron hirdetik »olcsóbb« lesz a gyógyszer« még nem segítenek.

Sugár Ignác

Dániel báró jelentése.

Debreczen jan. 11.

Gazda- és prókator-nemzet létére az utolsó harmincz év alatt iparra és főleg a kereskedelemre, elég figyelmet fordított a magyar. Ha valaki kételkednek azon, hogy ez így van, akkor tekintse meg azoknak a minókának szaporodását, a melyek a régi közmunka és közlekedési s a jelenlegi kereskedelmi miniszterium költségvetésében szerepelnek. E miniszterium kiadásai 1871—9 ig csak 10—13 millió frtra rugtak, 1893 ig azonban nem kevesebb mint 75 millióra emelkedtek s az emelkedés ezóta sem állt meg.

Főrsége van ebben a vasutaknak, a melyek építése és szaporítása az alkotmányos közgazdasági politikanak egyáltalán legjellemzőbb vonása. Kereskedelmi miniszteriumunk

munkájának sulypontja szintén e térre esik s a nemzet csak megnyugvással veheti tudomásul, hogy e munkáért első sorban felelős szakosztályvezető, Mándy Lajos, fiatalága mellett is egyike legtöbbet érő és leglelküsemertesebb hivatalnokainknak. A vasutak fejlődése a mi viszonyaink és vállalkozó tehetségünk mellett igazán szedületes.

A közforgalomnak át volt adva 1896-ba 15878 km. s az évi szaporodás 952 km. Építés alatt volt 525 km. Koncesszionálva még nem volt, de már be volt járva 4177 km Engedélyezés alatt összesen 4857 km állott. Magyarország a pályahosszát s lakosságához mérve hetedik az európai államok sorában; megelőzi Ausztriát, Belgiumot, s közvetlenül Német és Angolország után következik. Vasutaink hossza 1896-ban csak kétezer kilométerrel volt kisebb, mint az osztrák területen futóké; azaz 14.878 16.814-gyel szemben.

A postánál az adminisztrációban a legjelentékenyebb mozzanat a központi vezérigazgatóság föllállítása, mely maga egy nem kis miniszterium hét osztálylyal, a melyek élén egy egy igazgató áll. Az intézet a fokozatos fejlődés útján van s 1896-ban az üzleti fölösleg 4.740.000 frtot tett ki.

A kisiparnál a szövetezetek közül az miniszter az erkölcsi és anyagi támogatással igyekezik a fejlődést előmozdítani s ad kölcsönöket olykor tetemes összegekben. Az eredmény mindamelllett keves. A központi szövetezeti intézet megalakítására vonatkozólag a jelentés kiemeli a surlódást és bizalmatlanságot, mely az iparosság kebelében uralkodik s a mi miatt a dolog halad.

A tervezetet azonban az előzetes tárgyalásokon tul van s t a l á n nemsokára a törvényhozás elé kerül. 1897 azonban elmúlt a nélkül, hogy ez bekövetkezett volna, pedig a proletarizálódo kisiparosság lábraállítására a sürgősnél is sürgősebb. A miniszter nem árulja el azokat az elveket, melyeken a készülő javaslat sarkal, pedig a nyilvánosság nem ártana.

A nagy ipar támogatására kiadott összeg messze túlmúlja azt, mit a kisiparos szövetezetek kaptak s 516000 frtra rug. Ebből a rózsáhegyi pamutgyár 50, a budapesti varrógyár 100 ezer a zágrábi üvegyár ugyan annyit kap, mint kölcsön, azonfölül a nevezett varrógyár még tízezer forint segítséget is, helyzete azonban, ha nem tévedünk, még így sem fényes. A válságba jutott m. vásárhelyi cukorgyárnak a miniszter szintén 50 ezer forintot utalványozott. Egy-egy gyár tehát többet kap, mint az egész kisipar szövetezetei.

el magasztos és dicső dolgokat, a magyar »félisten« volt. Legyen áldott annak a kéznek meg a halópóra is, mely titeket megfakult betűket egymás mellé leirt, hogy beszéljetez arról, a dicső multról, melynek egy nemzet köszönheti, hogy szabadá lett.

Jó atyám, te irtad e sorokat, te küzdötted karddal kezében végig, ama nagy napokat, ime eleget tettem és teszek haldokló ágyad mellett tett ígéretemnek. Halálod után átadtam az általad leirt eseményeket a nyilvánosságnak, hogy ismerje, hogy tudja meg az utókor, hogy a bérczes Erdély székely népe — e szabad nép — mit tett s miként küzdött a szabadság, testvériség és egyenlőség zászlójáért...

Bem apó — szabadságharcunk e mythológiá alakja — a mint átvette az erdélyi magyar hadsereg feletti fővezérséget, katonai szigorral fogott hozzá annak rendezéséhez.

Igaz ugyan, hogy Bem apó nagyon kurtán furesán szokott eljárni azokkal, akik bünt követtek el, vagy megtámadták az engedelmességet, de meg kell adni azt, hogy az elfogott ellenséggel, vagy civil egyénnel, ha az valami kalamitásba keveredett, a világért sem bant rövid uton el, hanem átadta a hadbírósnak.

A Háromszékme gyei hadbírósnág feje Gyárfás Károly nemzetőr kapitány volt.

A jó Károly bácsi, aki késő vénségében, mint városi díjnok kereste a sepsi-szentgyörgyi tanácsnál kenyere, 1848-ban élet és halál ura volt.

Az 1849. július 4-én vívott szerencsétlen kimenetelű csata után történt hogy a Vilmos huszarak elfogtak egy oláh és két szász atyafit, akikre kiszült, hogy a muszkák és németek szolgálatában állottak, mint kémek. Az elfogottakat a Maksán működő hadbírósnág elé vitték, ahol kiballgatták és kimotozták őket.

A delikvensnek, bár a náluk talált iratok napnál fényesebben beigazoltak, hogy haza arulók voltak, mindent konokul tagadtak.

Károly bácsi a hadbíró három napig vallatta őket, de nem tudott semmire menni velök. Végre megunva a hosszas cseremómiát, halálát mondott fejükre, a mi rajtuk három óra mulva végre is lett volna hajtható.

A maksai község házában egyik kis szobája volt a siralomház, melyben erős fedezet alatt elmékedett a három delikvens a mulandóság fölül.

Már meg volt téve minden előkészület a kivégzéshez, a midőn az ott táborozó kicsiny magyar sereg előőrsé jele, hogy Bem apó megjött. Károly bácsi bejelentette nala rögtön, hogy mi történt és miként itét.

Bem apó, a mint átvizsgálta a kémek-

től elkobzott iratokat, maga elé rendelte az elítélteket.

Rájok nézett és az egyis reszkető szász atyafit németül megszólította. Rövid beszélgetés után arca — az a semmit el nem áruló arc — kiderült; a mellette álló hadbírósnak kiadta a rendeletet, hogy a másik kétőt azonnal végeztesse ki, de ezt bocsáttassa szabaddon, sőt, hogy baja ne történjék, kísértesse katonai fedezettel le Újonig.

A rendeletnek azonnal elég lett téve, bár itt-ott emelkedett hang, hogy kár volt a harmadiknak is megkegyelmezni, de senki sem állott határozottan elő vele, mert tudták, hogy a mit Bem apó tesz, az jól és megdölgölv van téve.

Másnap a Szepsi Szentgyörgyön és a Szépmezőn táborozó hadsereg megmozdult, de nem lépett föl támadólag, hanem visszavonult egész Brassóig a nélkül, hogy látta volna Bem apó kicsiny, de harczedzett seregét. Ezen esetet a megkegyelmezésnek tulajdonították. Ki tudja, nem-e az volt az oka? A halál körmei közül kikerült jelentette be az ellenségnek, mint a mekkora volt. A félelem rendszeresen többet lát és többet mond, mint a valóság.

Igy nyert Bem apó csata nélkül fényes diadalt.

Szociálpolitikai téren 1896-ban nem történt semmi számba vehető kezdés, a munkásvédelem a mint az az 1897. évi sztrájkok alkalmával kiderült, nagyon is gyöngye labon áll. Ebben a tekintetben a miniszterium nincs fölszerezve a szükséges erővel s ez fejt meg a tétlenséget. Az mindenesetre nagy hiány, mert ma már az egyes országok haladását azzal mérik, mennyire vannak e tekintetben.

A börzéről semmit sem mond a jelentés, a mi új vagy tájékoztató volna, pedig e tekintetben az anketén a miniszter ígéretet is tett. A börze reformja, habér az anketé jegyzőkönyvei régen szét vannak küldve, az ünnepies kijelentések mellett is pihen.

Az előkészített javaslatok közt van egy a részletügyről, a mértékhiitelesítésről a chequ k használatáról A bizosítási ügyről szóló javaslat tekintetében a kamarák éveken át késedelmeztek a jelentéstétellel, a mi nem szól lelkiismeretességük melldtt.

Uj irányokat tehát a jelentés sem jelez, hanem halad jóformán minden azon a nyomon, melyet a letúnt évek muokája vágott. Pedig nagy és fenkölt föladatak várnak megoldásra.

TARKA ÉLET

Lapárverezés.

— Nem hiteles tudósítónktól. —

Színhely: Egy kaszinó a sok közül. **Idő:** A sajtószabadság 50-ik, a V. H. O. Sz. 2-dik esztendeje.

Személyek:

A kaszinó elnöke.
A kikiáltó.
Kaszinó tagok.
Egy hírlapíró a félhomályban (esetleg a kalyhalyukban).
Bámész tömeg.

A kikiáltó: Tessék kérem besétálni! Ingyen latványosság! Hivatalos meghatározása annak, mennyit érnek a skriblerék! Tessék, nyitva az ajtó, ma pénzért, holnap ingyen, de ma is csak a közreműködőknek, a nézőknek díjtalan!

Kaszinó tagok: (Özönlen ellepik a termet, minden széket, a billiard és olvasó, sőt a kártyasztalokat is kinevezik székeknek).

A kaszinó elnöke: Milyen tisztelt tagtársaim! Van szerencsém önöket üdvözölni e e nagyfontosságú összejövetelen. Mint önök a helybeli hírlapok közléseiből bizonyára tudják, a ezéjja: lapárverezés. Igen, uraim! Választmányunk méltányolva a kiváló fontosságot, amely a hírlapirodalom fellendülésében rejlik s annak ideje óta szakadatlanul tapasztalható s amelynek egyedül tulajdoníthatjuk azt, hogy közügyeink iránt az érdeklődés oly annyira általánossá lett (Igaz! Ugy van!) s nem feledkezőn meg azon határról sem, amelyet a hírlapok elterjedése a nemzeti művelődésre gyakorol, a midőn amellet, hogy hűségesen tudósítanak a nagy világ s különösen hazánk, közelebbről pedig megrénk és városunk közeletében előforduló jelentős eseményekről s nem egy kiváló polgártársunk érdemei örökítették immár meg az utókor számára a helyi sajtó hasábjain, sőt tettek országos hírekké alkotási az által, hogy hazánk székes fővárosa, ifju metropolisunknak hozzá méltó arányában fejlődött s immár virágzó hírlapirodalmában (Igaz! Ugy van!) is regisztráltattak; mondom, választmányunk a sajtónak mindeme nagy érdemeit méltányolván és latba vetvén részt kér anoak sikeréből magának is: elhatározta tehát, hogy a hírlapok terjesztőinek sorába lép és ezt a hivatását az által kívánja minél szélesebb körökbe eljuttatni, hogy megcáfolván mintegy az immár szálló igévé tett mondást, hogy az ujság csak egy napig él, az egy nap leteltével, midőn kaszinóink asztalán a példányokat ujjakkal eserélik ki, az eddig az enyészet tengerébe merült hírlapirodalmi termékeket tagjainak rendelkezésére bocsátja. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Egy hang: (a bámész tömeg soraiból) Ingyen?!

A kaszinó elnöke: Oh nem! Több okunk van rá, hogy ezt ne tegyék. Egyik pénztárunk állapota, mely az értékesítéssel jó jövedelemhez jut, a másik pedig az a tudat, miszerint megvagyunk győződve, hogy nincs annyi lapunk, amennyi irántuk érdeklődő tagtársunk, hogy tehát a protekciónak még a vadját is elhárítsuk magunkról, választmányunk elhatározta, hogy árverést rendez a régi lapra s a legtöbbet ígérőnek előleges készpénz fizetés mellett naponként fogja kiszolgáltatni a megvásárolt hírlapot.

Kaszinó tagok: (Kórusban.) Elnök, mi a lap neve?

Kaszinó elnöke: Egyetértés.

Kaszinó tagok: (mint fent.) Ilyen ujság kell nekünk, Ez az ujság pompás!

A kikiáltó: Kezdődik az árverés! Egyetértés, 5 frt először!

I. Kaszinó tag: 6 frt! (Általános mosolygás.)

II. Kaszinó tag: 6 frt 10 kr! (Derültség.)

(Az árverés folyamára a tudósítás felfüggesztve.)

X. Kaszinó tag: 1 frt! (Általános elszórnyedés.)

A kikiáltó: 10 frt! először!... 10 frt másodsor. Senki többet? — Harmadszor.

(Ugyanez történik a többi lapokkal, ennek idejére tehát a tudósítás felfüggesztve.)

A kaszinó elnöke: Az árverést ezenel bezárom s kívánom t. tagtársaimnak, használják a megvásárolt lapokat egészséggel, tanuljanak, okuljanak, szórakozzanak olvasásuk közben maguk és a családjaik egyaránt!

Kaszinó tagok (kórusban kikiáltóhoz) Pajtás, einokod neve?

A kikiáltó (megmondja.)

Kaszinó tagok (mint fent.) Ilyen elnök kell nekünk, Ez az elnök pompás!

I. Kaszinó tag. De felre a tréfával uraim. Eddig ellenzéki voltam a választmány nyal szemben, haem a mai tény előtt meg kell hajolnom. Gondoljuk csak el, ha valamennyien külön is rendelnénk egy-egy lapot családjaink számára: az körülbelől kétsz-r ennyibe kerülne, míg így? Eh, ehhez nem kell magyarázat. De nini, mennyien maradtak, a kiknek nem jutott! Adjuk el nekik ismet mi!

Egy hírlapíró: Szép, szép, de hát mi miből élünk, ha a kasinó sőt még az olvasók is n mi lapjainkon nyereszködnék és 8—10 családnak elég egy előfizetett lap-peldány?!

Bámész tömeg: küzdj és bizva bizzál! (Függöny.)

Fejr.

Tisztelgés az új királyi főügyész előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 10.

Nyolcz vármegye területén fekvő ügyészségek képviselői vasárnap tiszteltek szeretett főnökük Pongrácz Jenő debreczeni kir. főügyésznél, kit ő felsége pár nap előtt nevezett ki ezen magas méltóságra.

Jelen voltak Lázár Kálmán kir. főügyészi helyettes (Nyíregyháza) vezetése alatt Párecz György (Arad) Dr. Perjessy Mihály (Nagy-Várad) Dénes Lajos (Szatmár), Csipkés Károly (M.-Szigd) és dr. Simonffy Béla (Debreczen kir. ügyeszek, Hrabovszky Aurél, Szikszay György (nyíregyháza) Dri Nagy László, Dr. Gáll Endre (debreczeni) Papp Aurél, Balázs Elemér (nagyvárad) Tóby István (zilahi), Meszlényi Antal (aradi) Várady Gábor (margit-szigeti) és Jakó Pal (szatmári) királyi al-ügyészek.

Gazdu Ferenc zilahi kir. főügyészi helyettes, a kit betegsége gátolt a megjelenésben, a következő tartalmu tavoratban üdvözölte az új főügyészt.

»Lelkemmel és szívemmel veletek vagyok, lelkem egész melegevel, szívem igaz szeretetével köszöntelek.

A tisztelgés délelőtt fél 11 órakor a kir. főügyészség hivatalos helyiségében folyt le, a hol Pongrácz Jenőhöz Lázár Kálmán intézett beszédét:

»Szívünk teljes melegevel üdvözöljük méltóságodat.»

A legmagasabb elhatározás, mely a debreczeni kir. főügyészi díszes állás betöltésében nyilvánult, soha érdemesebb egyént mint méltóságodat ki nem választhatott és ennek kijelentésére nálunk, kik össze jöttünk ma méltóságod üdvözlétére — senki sem hívattottabb.

Immár több mint hat éven át tanultuk méltóságodban a bölcs és igazságos vezért ismerni, teljes és osztatlan tehát a mi örömmünk, midőn vezérünkül továbbra is és most már díszes állásában véglegesen méltóságodat nyertük meg.

Fogadja tehát méltóságod e hatósága alá eső összes királyi ügyészségek tagjainak tiszteletteljes üdvözlését és azon ígéretünket, hogy méltóságod felelősségteljes nehéz állásában minden erőnkkel, teljes odaadással ugy most, mint a büntető perrend és esküdtseki eljárásnak már küszöbön álló életbe léptetésével emelkedendő teendőiben mindenkor, szerény erőnkhez mérten támogatni fogjuk.

Mi pedig kérjük méltóságodat, hogy már előbbi hivatalos állásában és mindanyónkkal szemben és minden alkalommal tanúsított becses jóindulatát részünkre továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Az éljenzés elcsende-edése után

Pongrácz Jenő kir. főügyész

első sorban köszönetet mondott az iránta tanúsított őszinte ragaszkodásért. Majd igen emelkedett szellemben tartott beszédében rámutott volt főnökének, néhai Cserna Vincze kir. főügyésznek s ennek tanítómestere néhai Kozma Sándor első magyar királyi főügyésznek programjaira, amelyet ő is követni akar. Egyformán kell eljárniunk — ugymond — legyen a vádolt vagy sértett: ur avagy szegény, hatalmas avagy épen közönséges ember. Nem az ártatlanok üldözése, hanem az anyagi igazság kiderítése az ügyészség feladata, amely elvhez való szigoruan ragaszkodás tette a kir. ügyész intézményt eddig is tiszteltté, becsültté, sőt mondhatni népszerűvé.

Egykori főnökének, Cserna Vinczenek törhetlen igazság szeretetét ohajtja követni s mint eddig, ugy a jövőre is törekvése lesz a felügyeletre bizott kir. ügyészségek tagjainak képességét, szorgalmát küsmerve, érdemeiket kellőképp méltányolni.

Az ügyészségeknek ugy a jelenlegi rendszer alatt, mint a büntető perrendtartás öletbelépte utáni támogatását kérve élénk éljenzések közt fejezte be valóban magas színvonalon álló beszédét.

A szeretett főnökhez való ragaszkodás emez ünnepnapja emlékére a jelen voltak a főügyésszel együtt előbb lefénképeztették magukat, majd tizenheten egy szűkkörű ebédre gyűltek össze a Bika szálloda czukrászdájában. Az ebéd alatt előbb Párecz György aradi ügyész éltette az új főügyészt, majd Pongrácz Jenő mondott szép felkösztönt a területéhez tartozó ügyészségek tagjaira; ugyanő Erdély Sándor igazságügy-miniszterre, Dénes Lajos szatmári kir. ügyész pedig Pongrácz Jenőné Ö méltóságára emelt poharat.

A tisztán ügyészségnek tagjaira szorítókozó eme családi ebédéről a főügyész éltetése közben fél hat órakor oszlott szét a kedélyes társaság.

A színház átalakítása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 11.

Tegnap délután a város építési bizottsága behatóan tárgyalta a színházi bizottság javaslata folytán tervbe vett átalakításokat. Az ülésen gr. Dégenfeld József főispán elnökléte alatt jelen voltak:

Simonffy Imre polgármester, Komlóssy Arthur főjegyző, Abraham László főügyész, Stahl Géza főmérnök, Szabó József főszámvevő, Körner Adolf tanácsnok, dr. Sárvary Gyula t. főorvos, Dobiecki Sándor máv. üzletvezető, Pünkösty Ferencz műszaki tanácsos, Eriecz Ernő, Latinovics Mihály főmérnökök, Varga Ferencz, Szikszay József, Zádor Lajos, Márk Endre, Komlóssy Dezső, dr. Balkányi Miklós és Schesthauber János v. mérnök.

Stahl Géza főmérnök ismertette az előzményeket és az előkészítés céljából kiküldött albizottság javaslatahoz képest ajánlja, hogy már a legvégső határig mérsékelt kiszámítás szerint:

Alacsony nyomású központi gőzfűtésre	8600 frtot
vízvezetékre 2 kuttal	9400 »
két új lépcsőházra	15585 »
a támlásszékek kicserélésére az üregek betömésére, folyosók burkolatára és még egyéb renoválásokra, köztük a pahlolyokéra	3500 »
	6000 »

Összesen: 43085 frtot tevő költségekkel ezeket a feltétlenül szükségessé vált átalakításokat úgy határozza el a bizottság, hogy azok még a januári közgyűlésen tárgyalhatók legyenek.

Simonffy Imre polgármester és Szabó József főszámvevő a nézőtér nagyobbitásával óhajtának ezeket a munkálatokat összekötni, de Márk Endre hallani sem akar róla, mert jönnének megint a bizottságok, hosszadalmas meghányások, ami egyelőre az előkészítést már pedig nemcsak a közönség kényelme, de az életbiztonság követelik, hogy ezek az átalakítások sürgősen eszközöltessenek.

Dobiecki Sándor a két oldal-lépcsőházat melőzhetőnek tartja, a helyett kijaratokat ajánl a zenekar mellől két oldalt a földszinti közönség biztonságára. Latinovics Mihály és Pünkösty Ferencz a lépcsőházakat az életbiztonság szempontjából legezdravezetőbbnek és melőzhetőnek vélik.

A bizottság a két lép-sőházra nézve egyelőre nem határozott, a többi munkálatokat azonban egyhangúlag elhatározta, úgy hogy azok a januári közgyűlésen tárgyaltsanak és a nyári szünet alatt foganatosíttassanak is. A költségek fedezetére a nyári színház alap 39000 forintot tevő összege szolgálna.

Hajdúvármegye a múlt hóban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen jan. 11.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt gróf Dégenfeld József főispán elnökléte alatt ülést tartott, a melyen elsősorban a különböző albizottságok megalakításával foglalkozott a bizottság. A fegyelmi választmány tagjai lettek: Szunyogh Sándor, Latinovics Mihály, Karap Mór és Csapó István. Pótagok: Csányi Viktor és Soltész Farkas. A közigazgatási erdészeti bizottság tagjai pedig: Péntes Sándor elnök, gr. Dégenfeld Pál alelnök egyszersmind rendes tag s Dalmy László lettek.

Ezután Ráó Gyula kir. tan. alispán jelentése került tárgyalás alá, mely szerint a közbiztonsági viszonyok teljesen jók voltak és említésre méltó esemény nem fordult elő. A hasznos hazi állatok egészségügyi állapotában a múlt hó folyamán nagyobb változás nem történt. H. Szaboszlón a sertésvész újból fellepett Nádudvaron pedig megszűnt.

Majd a fegyelmi ügyek elintézéséről nyilatkozik az alispán jelentés. Egy adópénztárnokot 50 forint pénzbüntetésre ítélték és Siny János hadházi főjegyző ellen szabálytalan pénzkezelés miatt elrendelt fegyelmi vizsgálat iratalt a bűnfelelő bírósághoz tetettek át, s annak határozathozataláig a fegyelmi eljárást felfüggesztették, — a jegyzőt azonban nem.

A megye ügyforgalma a következő volt: elintézték nyert 1285 közj. ügydarab, hátrányban maradt 192 ügydarab.

A pénzügyi igazgató jelentése szerint befolyt egyenes adóban 66,958 frt 22 $\frac{1}{2}$ kr., adóhátralék 188,927 frt 96 kr., míg a múlt évben 19576 frt 42 $\frac{1}{2}$ krral több volt az adóhátralék, hadmentességi adó befolyt 3185 frt 46 kr., bélyegjövődékben 21417 frt 4 $\frac{1}{2}$ kr., jogilletékben 10316 frt 31 kr., díjjövődékben 63 frt 40 kr., dohányjövődékben 62268 frt 74 frt. fogyasztási adóban 6611 frt 21 kr.

A főispáni jelentés behatóan foglalkozik a megye múlt havi közegészségügyi viszonyával, a mely az elmúlt hónapokhoz képest bizonyos kedvezőtlennek mondható.

Heveny fertőző kórok közül tüdőgyulladás, hüllő és agyhártyalobban hatlak el a legtöbben. A járványos betegségek közül három város és hét községben roncólótoroklob, vörheny, kanyaró szintén járványszerű jelleggel bírtak.

Roncólótoroklobban megbetegedett 33 elhalt 9, vörhenyben megbetegedett 76, elhalt 18, kanyaróban megbetegedett 110, amelyből magára Nádudvarra 84 estk, meghalt egy. — Rendkívüli haláleset volt 5 és öngyilkosság 2 esetben fordult elő. A múlt hóban született 541, elhalt 319, szaporodott.

A tanfelügyelő jelentése szerint az iskoláztatás a mulasztási kimutatás szerint a megye területén kielégítő volt. A tanítás rendszeresen folyt, egyedül a nádudvari izs. iskolát kellett a nagymervű kanyaró járvány miatt bezárni.

A közoktatásügyi miniszter egy rendeletben kimondja, hogy jövőben a szoboszlói polgári iskolában a nőknek magántanítóként való beírása mellőzendő.

A h. hőszörményi ev. ref. iskolák megvizsgálásáról jelent a felügyelő, hogy a nagy számú tanulóknak befogadására az egyház nem rendelkezik kellő helyiségekkel, úgyhogy egy teremben 100—120 tanuló van. Az intézkedéseket különben megtette.

Azutan még több kisebb ügyet intézett el a bizottság.

Ujdonságok.

* **1848 megünneplése városunkban.** Helybeli lapársaink tegnapi számaikban hosszabb-rövidebb tudósítást hoznak annak a bizottságnak, melyet a tanács a célra kiküldött, vasárnap tartott üléséről. Hogy valaki azt ne gondolja, mint ha bennünk nem égne épen oly langgal a 48-as eszmék szította tűz, mint ő bennük, kötelességünknek tartjuk hangsúlyozni, hogy a vasárnapi értekezlet — tekintettel előkészítő voltára — bizalmas jellegű volt s épen annak sikere érdekében a hírlapírókat egyenesen felkérték arra, hogy a tárgyalások eredményéről tudósítást ne adjanak, s így mi, még ma is kötelességünknek tartjuk ezt az ígéretünket megtartani.

* **Főispáni helyettesítés.** Ily ezimen között ujdonságunk, amely az egyszerű intézkedés rejtőző céljáról a leplet lerántotta, érthető felháborodást keltett a vármegye házában abban a részben, amelynek a városi dolgokhoz is köze van. Ezzel ugyan mi vajmi keveset törődünk, azonban hitel-s értesülést nyertünk arról, hogy ugyanannak a helyiségnek egyik tisztviselőjét, a főispáni titkárt gyanúsíjják azzal, mintha a tőle származott helyettesítési puszta híren kívül a kommentár adatait is ő szolgáltatta volna lapoknak. Nos, hát kijelentjük, hogy nem ő tőle kaptuk, tudtuk mi azt a nélkül is. Azonban van még a dolognak egy bibéje s ez az, hogy e gya-

nusítás miatt a titkári hivatal lapunktól a közérdekű híreket megtagadta, mivel lapunk álláspontja nem felel meg annak a méltányosságnak és conrtioisnak, amelyet ott a hírek feldolgozásától elvárnak, egyben pedig biztosítottak róla, hogy a főispán a mi lapunk állásfoglalása mellett igen kedélyesen megélt eddig. Nos, mi meg biztosítjuk ugy a főispánt mint titkárát, hogy a Debreczen, valamint eddig nem kereste a kegyüket, úgy ezentul sem fogja s mégis meg fog élni nélkülök is.

* **Mikor lesz a városi közgyűlés?**

A város törvényhatósági bizottságának ide. első rendes közgyűléset gr. Dégenfeld József főispán a polgármesterrel egyetértve január 27-dikére tűzte ki. A napirendre kerülő számos és fontos ügyeket a tanács jan. 19-iki teljes ülésében kezdi előkészíteni.

* **A debreczeni színészet ünnepe.** Ez év augusztus havában száz éves lesz a debreczeni színészet. 1798. augusztus hóban volt Debreczenben az első nyilvános szín-előadás, s atól kezdve majdnem megszakítás nélkül mindig létezett színjátszó társaság, amely debreczeninek nevezte magát. Nagy része van ebben a városnak is, amely kezdetől fogva tudatában volt annak, hogy a színészet mily hatalmas terjesztő eszköze a nyelv és kulturának és ezért a színészettel szemben mindig áldozatkésznek mutatkozott. Az évforduló idejének közeledésével a Csokonai kör tervezetét dolgozták ki, hogy miképpen ünnepelje meg azt Debreczenben. E tervezet a kör hozzájárulását végett a tanácshoz is beterjesztette, amely tegnapi ülésében tárgyalta a beadványt s azt általánosságban magáévá is tette és megbizta Roncsik Lajos tanácsnokot, hogy erre nézve javaslatot dolgozzon ki. Egyuttal az ünnepély rendezőbizottságába három tagot, névszerint Komlóssy Arthur főjegyzőt, Roncsik Lajos tanácsnokot és Szabó József főszámvevőt küldötte ki. Azonkívül a bizottságban helyet biztosítanak Komjáthy János szinagzatonak is. Az ünnepély programját legközelebb már megállapítja a rendezőbizottság.

* **A Gönczy-egyesület közgyűlése.** A hajdúvármegyei tankerületi tanítók Gönczy-Egyesülete folyó évi január hó 15-én, délelőtt 9 órakor Debreczenben, a városháza nagytanácstermében tartja évi rendes közgyűlést. Targyak: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés. (Az egyesület folyó és anyagi ügyei.) 3. Sinka Sándor felolva: Olaszországi tanulmány utjáról. 4. Javaslát az állami tanfelügyelet újjászervezése kérdésében. 5. Kuthy Zsigmond felolvasása: A kedély és jellemképzésről. 6. Pézartai jelentés. 7. Indítványok.

* **Egy tanító gyászja.** Su'yos csapás érte H e r c z e g h Jánost, az ispotályi ev. ref. fiúiskola derek tanítóját, szeretett neje halálával. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Legmélyebb fájdalomtól lesújtva tudatjuk a szerető hű hitvesnek, anyának, testvérnek és sógoronőnek, H e r c z e g Jánosné, született Tóth Rozának folyó évi január hó 10-ik napján délután 1/2 órakor életének 39-ik boldogházasságának 7-ik évében, 5 havi de különösen 4 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult földi részét folyó hó 12-én délután 2 órakor fognak, az ispotályi leány iskolától az ispotályi templomban tartandó ima után, a Kossáth utcazi zirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztesség tételére az elhunyt-nak rokonait, jó ismerőseit s a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk, Debreczen 1898. január hó 11-én Férje Herczeg János; gyermekei: s testvérei. Béke leugjen porai felett! A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

* **Kötekedő ember.** Pap Sándor mikor még az edes érzelmek mámorító hatása alatt volt, élete párjának nevezte Kovács Erzsébet asszonyt, bár sem az egyház szolgálja sem az anyakönyvvizető nem birt tudomással házasság elűkről. De hajh a sors belemarkol hideg kezével a szerelem tüzebe s azt lehűti olykor igen nagyon. Pap Sándor is érezte azt s a helyett, hogy szította volna a tüzet, hátat fordított neki, ott hagyta szerelmét gerliczét s

faképnél s felé se nézett jó ideig. Tegnap aztán egyet gondolt. Berugott s így felhevülve elment Kovács Erzsébetnek a Miklós utcán levő lakására s ott bevverte a ház ablakait evvel adva kifejezés: dühének. Szerencsére a házbeliak megfékeztek a dühöngőt, ki nem tudta okát adni kötekedésének.

* **A főügyész-helyettesi állás.** Pongrácz Jenő főügyész-helyettesnek főügyész-szépfőként kinevezésével megürült főügyész-helyettesi állást egyelőre nem töltik be. Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, az állást hosszabb ideig betöltetlenül hagyják s csak azután nevezik ki az állásra az ügyészi kar egyik érdemes tagját.

* **Hamis egyforintos.** Bisánszky András ma azt vette észre, hogy véletlenül hamis egy forintos jutott a zsebébe. Vissza gondolva a napi bevásárlásokra, észbe jutott, hogy azt a pércsisoron egy Battáné nevezetű tojásos kofától kapta. Nyomban jelentést tett a rendőrségnél az esetről, mely megindította a vizsgálatot.

* **A sertés vásár elmarad.** A városi tanács közhírré teszi, hogy a január 15. 16. napjaira eső országos vásár, a város határára még mindig pu-szító sertésvesz miatt nem fog megtartatni. Megjegyezzük, hogy a 35 állategészségügyi járásra osztott nagy debreczeni határon még most is 16 sertésveszes udvar található. A városi tanács a múlt évben feliratilag kérte a földművelésügyi minisztert, hogy legalább a város pusztáiról engedje meg a helyi sertés-vásárra való felhajtást. De a miniszter az 1888 évi állategészségügyi törvényre hivatkozva még ebbe sem egyezett bele, ezért van Debreczen még most is zár alatt, a mi bizony elég keserves állapot.

* **A kis zsebhóra története.** Stern Emil a Fróner szálloda főpinczere még 1894-ben feljelentést tett a III. ker. rendőrkapitányságnál, hogy tőle egy kis női aranyórat elloptak. A rendőrség nyomban megterítette a szükséges intézkedéseket s a zálogházakat körözvényileg értesítette, hogy ha a kérdéses óra netalan elzalogosítatnék, az esetről tegyenek jelentést. Evék multak el, de jelentés nem érkezett. Az ügygel azonban most ismét foglalkozik a rendőrség. Stern Emil ugyanis azt a jelentést tette a rendőrségnél, hogy néhány nappal ezelőtt a Fróner-szállodában egy zsebhóra órat kihalált neki megvételre, s abban nagy meglepetésére az óra elveszté órájára ismert, rögtön kilizette az árat s bűnjel gyanúját átadta a rendőrségnek, hogy kiderítse a tetest. A zsebhóra arval védekezett, a kapitányság előt, hogy ó az órat bizonyos egyentől vette, ki viszont egy zálogháza z i a r v e r é s e n j u t o t t b i r t o k á b a. Ily módon egész sereg belekerült a szószba a kis jószág révén, mely alig várja hogy a rendőrség kezei között ismét valami hattyu keblere jusson.

* **Dohány az utcán.** Az éjjel a nagycsapó utcán egy rendőri dohányszagot érzett. A szag után indulva talált is egy szeredást, ami ben jóféle dorogi szüzdohány volt elszállásolva. A rendőri a dohánytartalmu szeredást lefűlte s bevitte a rendőrségi központba. Mivel azonban a szeredáshoz egy Kis István nevű balmazújvárosi parasztember is tartozott a jó szimattal rendelkező rendőri őt is bevitte a rendőrségre, ahonnan a városháza enyhe czellak egyikébe ideiglenesen letétbe helyeztetett.

* **Megfogott pillangó.** Télen is vannak, éjjeli lepkek, kik nem himes szárnyakkal ugyan de mindenesetre hintett arccal lebegnek tova a megürült utcák aszfaltján, várva, lesve azt a pajzán fiut, ki utánuk nyul pénzes kezével. Így röpkedett tegnap éjjel tájban Aranykövi Mária is a kisuj utcában, ki a nyári jó időben a hippodromok deszkáin szokta gyönyörködtetni a közönséget ügyes mutatványával. Véletlenül egy férfi társaság állta útját. Ez elől félelmet szinelve, egy mézszárszék sőtétjébe menekült a kis pillangó, de hiába, mert a társaság utána sietett s ott hatalmába ejtette. Egy rendőri azonban megszánta a kis pillangót, berontott a mézszárszékbe s kiszabadította a durva férfiak karjai közül s a rendőrségnél helyezte el éjjeli szállásra. A

társaság egyik gonosz nyelvű tagja azt állítja, hogy a kis lepke a helyett, hogy megköszönte volna a rendőri segélyét, gyilkos pillantásokat vetett reá.

* **Esperest fenyegető szocialisták.** A szomszédos Szabolcsmegyében hallatlan módon izgatnak a szocialista bujtogatók. Ezek elvadulását, botrányos terrorizmusát mutatja az is, hogy Görömbey Péter n. kállói ev. ref. lelkész, felszabolcsi esperes közelebb névtelen fenyegető levelet kapott a szocialistáktól a miatt, mert szétküldte lelkész társaihoz Kiss Áron püspök nyugalomra intő pásztorlevelét és felszólította őket, hogy újévkor a templomokban a szocializmus veszedelmes tanai ellen predikáljanak.

* **Gazdasszonyok figyelmébe.** A pércsi soron ma reggel ismeretlen tettes egy szegény asszonynak ellopta 9 frt megtakarított pénzcsékéjét, ki most kétségbeesve tekint a nagyobb nyomor elé, melybe egyedül vigyázatlansága juttatta. Minthogy a pércsi soron gyakran ismétlődnek a jelenhez hasonló esetek, nem fog ártani a szigorú elővigyázat a vásárlások alkalmával.

* **György Margit énektanárnő a zeneakadémiába.** Szotyory Nagy Károly igazgató szerdán György Margit művésznőt az orsz. m. kir. zeneakadémia ajánlatára. György Margit, leánya néhai György Vilmos jeles író és budapesti ág. ev. lelkésznek, Tanulmányait Beliczay Gyula zeneszerző művésznél kezdte és négy évig az orsz. m. kir. zeneakadémián Passy Cornél Adél tanárnő kitűnő tanítványa volt. A januári népszerű zeneakadémiai hangversenyen közreműködését megígérte Szotyory Nagy Károly igazgatónak.

* **Tudósítás.** A debreczeni tisztviselők segélyegyesületének t. tagja értesítették, hogy mérsékelt áru — 25% engedmény — színházi jegyek váltására jogosító igazolványok a hivatalos helyiségben — jogász és tisztviselő kör — naponta délután 5—7 óraig válthatók. Debreczen 1898 évi január hó 10-en. Az igazgatóság.

* **Tévedések Kossuth utcában.** Kossuth-utcán közel a vasúthoz egy fiatal nő áldogalt jól megtermelt csomagja mellett, szidva a gazlelkű embereket. Oka volt erre, mert egy suhanec, ki a kérdéses csomag vasúthoz szállítását elvállalta, az előre kifizetett szállítási díjjal megszökött. Bosszusan tekintgetett szerte az asszonyra, ha vajon rendel-e a sors számára egy jötevőt, ki elviszi a csomagját a vasúthoz. Egy jól öltözött fiatal emberen akadt meg a szeme ki viszont őt vizsgálta műérté tekintettel s midőn már egymás közélébe jutottak, a férfi ki csöppet sem mutatott külsőleg teherhordót, az asszonyka nagy meglepetésére ajánkozott, hogy nehézz krajczárért elviszi a csomagot. A nő boldogan engedett a férfi kérésének, kit megszólítani nem merészkedett ily czéllal és — most a világot sem az következik, hogy a teherhordó megugrott a nehéz csomaggal, hanem ennél sokkal érdekesebb dolog. Egy inas gyerek ugyanis feltékkint a csomagot cipelő embere s így szól hozzá :
— Hadd vigyem ki azt a batyut a vasúthoz tekintés uram.

— No már majd csak ki viszem én magam választott mosolyogva a megszólított.

* **Hölgyek figyelmébe!** Kronovitz Matild női-ruha varróné lakását Budapestről Debreczenbe, Nagy-uj-utca 1707. szám alá, t. Weinberger Lajos ur házába helyezte át. Csakis előkelőbb, legújabb divat szerinti munkákat teljesít. — Angol ruhákat különös figyelembe ajánl.

Táviratok.

vényszék előtt.

Bpest, jan. 11. A »Debr.« ered. távirata. Parisban tegnap kezdtek meg a Walsin-Esterházy órnagy bünperében a haditörvényszéki tárgyalást. A vádlevél Esterházyt ugyanazzal vádolja, mint Dreyfust, Esterházy a vádlevél szerint idegen elemekkel machinációkba bocsátkozott és katonai titkokat adott el.

Az elnök ezután megkezdi Esterházy és a tanúk kihallgatását az általános kérdésekre nézve.

Mikor a tanúk elhagyták a termet, a kormánybiztos kérte a zárt tárgyalás elrendelését. Kérelmét a nemzeti védelem, szempontjaival indokolta.

Esterházy védője csalakozott e kérelemhez. Nem szólalt föl, csak szjbóliatással jelezte hozzájárulását.

A hadi tszék erre visszavonul s egy órai tanácskozás után kimondja, hogy mindaddig nyilvános lesz a tárgyalás, míg a nemzeti védelemre való tekintettel a nyilvánosság kizárása nem szükséges.

Ezután felolvasták Ravary parancsnok vizsgálóbíró jelentését. A jelentés szerint az Esterházy ellen felhozott vádak alkalmasak ugyan a közvélemény felizgatasára de hiban vannak minden nyomos jogi gyanuoknak, ezért a vizsgálat beszüntetését indítványozza.

Ezután a tárgyalást délutánig felfüggesztették.

Bpest január 11. A Debr. ered. táv. P a r i s b ó l jelentik, hogy a délutáni tárgyaláson Esterházy mindent tagadott, s tagadása mellett állhatatosan megmaradt még akkor is, mikor Dreyfus Mathieu egész szenvedélyivel tanuskodott ellene. A közönség ekkor indulatosan kiáltott közbe: Ny o m o r u l t !

Országgyűlés.

Budapest, jan. 11.

A képviselőház mai ülésén a munkás javaslatot egész terjedelmében letárgyalták Holnap következik a harmadik olvasás. Walsin Esterházy a haditör-

IRODALOM.

Debreczeni Protestán L.p. XIII. évfolyam. 1—2 sz. Az újévvel a tiszántali kálvinisták organuma új kezekbe ment át. — Az eddigi szerkesztő, dr. Bacsoni Lajos jogak a tanár levette nevét a napról s átadta a felelősséget Sas Béla th. tanárnak és ez évi akad. igazgatónak, Ferenczy Gyula szintén megvált tőle s helyettes szerkesztő s egyszerűmind (Bacsoni mellett) tulajdonos-társakul Erőss Lajos p. ladányi lelkész em. tanácsbíró és dr. Bartha Béla a jogtanár léptek a szerkesztőség kötelékébe, valamint tanügyi rovatvezetőül S. S z a b ó József főgimn. tanár, aki eddig a budapesti Prot. egyh. és isk. Lapnál töltötte be ugyanazt a tisztet. Az új szerkesztőség a már megjelent két számban megadta programját s ebből örömmel látjuk, hogy midőn a konzervatív theologia művelését hangoztatja, egyszerűsmind a szabadelvűség alapjára áll az egyháztársadalmi téren. Különösen fontosnak tartjuk a programban a prot. öntudat hangoztatását, mert hisszük, hogy az új szerkesztőség ennek intra muros hangoztatásán és érvényesítésén az eddig követetténel sokkal intenzívebb mértékben fog törekedni. Ebben a reményben üdvözöljük megifjodott laptársunkat, mint olyan harcizót, a melyik velünk együtt az igazi szabadelvűség zászlaja alatt küzd. Az eddig megjelent két szám tartalma a következő : 1. Olvasóinkhoz. A szerkesztőség. A tudomány és az evangélium egyházunkban. B a l o g h Ferencz. Tárca. A templom, mint istenháza és a mennyország kapuja. A n d r á s s y Kálmán. Tanügy. A tiszántuli ev. ref. tanáregyesület jövője érdekében. S. S z a b ó József. Közéletünk : A tiszánt. ev. ref. középisk. tanáregyesület közgyűlése. Referens. Könyvismeretetés. E r ő s s Lajos. Különfélek. 2. Kérem a tiszántuli ev. ref. egyszák. világi férfiakhoz. A szerkesztőség. Elnöki megnyitó beszéd. G é r e s i Kálmán. Tárca. A Bécsben járt egyházak. küldöttség naplója. T ó t h Sámuel. Tanügy. Helyzetünk és a jövő. V a d a s Gyula. Közéletünk : Az egyházi adózás reformja. Bartha Béla. Az ev. ref. tanítóok országos egyesületének választmányi gyűlése. K—s. Irodalom. Különfélek. Egyben megemlítjük, hogy a lap

e számmal nyomdát változtatott s ezentul lapunk kiadóit, a Hoffmann és Kronovitz nyomdai cég állítja ki azt, minden tekintetben kifogástalan cinnal és technikai pontossággal. Előfizetési ára egész évre 6 frt, mely dr. Bartba Béla jogtanárhoz (N. Csapó u. 396 sz.) küldendő.

Az Uj dök ujve. Ismertetjük azt az előrajzot, a mely szerint az Uj Idők következő évfolyama készül. — Ismertetjük azért, mert ez a kitünő heti lap, rövid fennállása dacára ma már a magyar család közlénye lett, a melyet érdeklődéssel kísér a magyar művelt olvasóközönség. Az első számban egy nagy érdekű satirikus regény indult meg, a melynek címe »A bevándorlók«, szerzőjének neve pedig — titok. — Azaz hogy a neve Szikra, a mely pseudonym alatt a magyar arisztokrácia egy kiválóan szellemes hölgye rejtezik, a kinek finom, ujszerű és különösen érdekes tehetségétől különösen sokat várhat a magyar irodalom. Második regénye, mely szintén az első számban indul meg, Szomaházy István új munkája »A páratlan szerdák«. — A mulattatni tudásban első rangú, érdekes és ötletes írónak ez az első regénye. De regényt ír e lapok számára Herczegh Ferenc is, akinek az új ebben módjába lesz, hogy szépirodalmi munkásságát kizárólagosan az Uj Időknek szentelje. 1848 ötven éves jubileuma alkalmából a nagy idők emlékeit hozzadjuk méltó képekben örökíti meg. Erre szolgál majd egy külön füzet, valamint ama jutalomkép, amely e célra készül. — Munkácsy »Tépcsínálók«-ja ez a külön műlap, a melyet a szabadságharc emlékezetére pompás és nagy heliogravürben kapnak az Uj Idők előfizetői. Tavasszal küldik szét a Tépcsínálók-at, mely a legelegánsabb szobának is díszére válik, nemcsak azért, mert magában véve műremek, de a reprodukció jószágának és szépségének fogva is. Az előfizetési ár mint eddig: félévre négy forint, negyedévre két forint. Kindóhivatal Budapest, Andrásy-ut 10.

A magyar Kritikából mindössze 7 szám jelent meg, de már e néhány számból is látható, hogy felelős szerkesztője Benedek Elek s vele a szerkesztőbizottság megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az irodalomnak, a mindég objektív, alapos kritikákkal. Munkatársai közt találjuk az irodalom számos kitünőségét, kik szakavatott, magas színvonalon álló bírálatokkal emelik a lap értékét s érdekeségét. A legújabb két számban körülbelül ötven tudományos, szépirodalmi és művészeti munkából olvasható alapos bírálat s a kritikások közt találjuk a következők nevét: Szász Karoly, Hegedüs István, Széchy Karoly, Endrődi Sándor, Jakab Ödön, Pikler Gyula egyetemi tanár, Fodor Armin törvényeségi bíró, Katona Lajos, Zlinszky Aladar, Sebesztha Karoly, Balassa József, Juba Adolf, orvos, Nyári Sándor stb., stb. Minden számban vezérelnek van valamely általános érdekű irodalmi kérdéssről, legutóbb Benedek Elektől a Magyar lélekről s Hegedüstől az izlés iskolájáról. Igen érdekes a Helyreigazítások rovata, melyben az irodalmi s egyéb téren észlelt ferdeségeket igazítják helyre, sok szellemmel és erővel. Nagyban emeli a lap becsét az új könyvek pontos jegyzéke. A Magyar Kritika előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt 50 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, VI. ker. Wesselenyi-utca 31.

1848 felszázados dicső emlékét Az En ujságom, Posa bácsi gyermeklapja is meg fogja ülni. Föltartja a gyerekek előtt a szabadságharcnak ragyogó és megható történetét. Lobogtatni fogja azt a zászlót, mely Petőfi kezében lobogott s bemutatja versben, és folyóiratban a magyar nemzet hősi vitézséget, melylyel harczolt a hazáért, a szabadságért. Rakosi Viktor Az En Ujságom kitünő dolgozó társaság gyönyörűen megírta a szabadságharcnak könnyel, vérrrel telehullatott történetét. Megtanulhatja belőle, hogy szerettek hazájukat a negyvenötödiki gyerekek és zsonge ifjak s példát vehetnek róla a szabadság szent szertetében. Kilencediki esztendeje lesz már, hogy az En ujságom minden heten bekapogtat pilotáha és kunyhóba s mulattatja a gyermekvilágot.

Előfizetési ára negyedévre 1 forint, olyan csekély összeg, hogy mindeki járathassa gyermekeinek ezt a kedves kis ujságot, mely tele van mesével, verssel, elbeszéléssel. Állandó örömet szerez a gyermekvilágnak. Most jelent meg az En Ujságom naptára is, mely szebb lesz minden eddiginél, fényes tükre lesz e magyar szabadságharc történetének s Az En Ujságom minden előfizetője ingyen kapja — Kiadóhivatal: Budapest Andrásy u 10.

A legjobb gyakorlati irányu gazdasági szaklap kétségben kívül a Kovácsy Béla gazdasági tanintézeti igazgató szerkesztésében megjelenő Magyar Gazda, amely mint havonként megjelenő gazdasági folyóirat — egyenesen a kisgazdák igényeihez mérten van szerkesztve. Nagy száma, a mezőgazdaság minden ágát felölelő, számos illusztrációval ellátott olyan közleményeket hoz, melyek a mezőgazdaság minden legújabb vívmányait is népszerű, könnyen érthető modorban tárgyalják. Valóban nem ösmernünk gazdasági szaklapot, mely a kisgazda részére ügyesebben, jobban volna szerkesztve, mint a »Magyar Gazda«, melynek előfizetési ára is csak 2 frt egész évre. Kiadóhivatal Kassán van Vitéz A. könyvkereskedésében, ahonnan kívánatra mutatványosok is szívesen küldetnek.

Magyar Lányok. Január elsejétől kezdve immár negyedik évfolyama kezdődik a Magyar Lányoknak. — Három év rövid idő, de mégis sok egy lap életében. Azalatt elváltak, hogy kell e a közönségnek, életképes-e, szeretik-e, van-e rá szükség? A Magyar Lányok a lefolyt 3 évre csak örömmel tekinthet vissza: Törekvéseit siker koronázta, mert a cél, a melyre törekedett nemes, az eszközt pedig lelki legjobbjai tudása szerint választották meg. Magyarországot fiatal leányai szeretettel, lelkesedéssel és bizalommal veszik körül, mert tudják, hogy csakis jó utra vezetni őket. De nemcsak az olvasók, az írók is valódi lelkesedéssel, szeretettel csoportosulnak e lap köré, Valamennyien átérzik e feladat nagyságát, a melyet teljesítenek, mikor Magyarország fiatal leányai szívében ültetik el a hazaszeretetet, az ember szeretet, a jószág és igazság virágait. Egyik száma tartalmasabb mint a másik; mulattató szórakoztató rész éppen olyan változatos és gazdag, mint az ismeretterjesztésre szánt közleményei. Olyan lap a Magyar Lányok, amely bátran versenyre kelhet a külföld legjobb termékeivel. Az előfizetési pénzek legzélszerűbben postautalványon a következő címre küldendők: A Magyar Lányok kiadóhivatalába, Budapest, Andrásy-ut 10.

A király egy magyar könyvről Szmolényi Nándor és Liptai Károly szegedi hírlapírókat, a »Magyarország Ezredik Éve« című történelmi nagy munka íróit szép kitüntetés érte. Munkájukat, mely az ezredik évi események egyetlen nagyszabású történelmi forrásmunkája, — a király legkegyelmesebben elfogadta, családi hitbizományi könyvtárába elhelyezte s az írónak legmagasabb köszönetét nyilvánította a hezafias munka feljajlásáért. A nagy munka írói bizonyára a legszébb jutalmukat találják a királyi elismerésben. — A nagy munkát Wlassics Gyula dr. kultuszminiszter is ajánlotta beszerzésre a hazai iskoláknak s Budapest fő- és székváros már be is szerezte összes községi iskolái részére.

Debreczeni Főiskolai Lapok. X. évfolyam. 7 sz. kiadja a Magyar Irod. Önk. Társulat. Ez a szám jan. 8-án a következő tartalommal jelent meg: A mi újvünk. Tarca. Téli erdő. Irta Szabolcska Mihály Mária. Irta Leander. Künn a kertben. Irta Ince Zoltán. A szépség. Irta K. E. Tömörűjűk. Irta ifjabb Bélavári. Tulzask. Irta Kun Béla. Reminiscenciák. Irta Konrad Ernő. Valamikor. Irta Acsay Lajos. A tanárkar s az ifjúság joga. Irta Konrad Ernő. Major Borecs (székely népbalada.) Közl. Székely József. Csokonai emlékünnepe. Irta Hn. Színház. Lapszemle. »Néhány őszinte szó«-hoz. Irta Mohácsy János. Alairási felhívás. Irta dr. Bartha Béla. Vegyes közlemények.

CSARNOK.

Egy napi igazmondás.

— Bartley H. elbeszélése. —

— Angolból. —

(Folytatás.)

Ralph hangos kacajra fakadt. — Lehet séges-e, hogy te így rászédted magad? Az a képzelődő, vénszűz, — ugy látszik — bosszút akart rajtam állani. De azt már mégse teteleztem volna fel rólad, hogy hazugságait készpénz gyznánt fogadod. Erre elbeszélte menyasszonyának az igazságot.

Midőn elbeszélte Lucy is kacagott és kezei nyujtva így szólt vőlegényéhez:

— Engedj meg Ralph, láthatod, hogy mennyire szeretlek, mert olyan könnyen tettelek féltékenynyé. — Erre ő is elbeszélte, hogy miképpen mondta el a Miss a Ralphval való találkozást. De hát — így végzé — mi indított téged arra, hogy mindezeket szemébe mondd neki?

— Ő kérdezett és én feleltem.

— Ezt nem kellett volna tenned. Az igazat nem lehet mindig kimondani. Lásd! most Miss High kegyenczét halálos ellenségedé tetted.

— Nem hiszem, hogy Miss High elhinné rólam az ilyen aljas dolgot, — mondá Ralphe. Azonban sajnálom, hogy Mulberryvel találkoznom kellett és hogy véleményemet kikérte kalapjára nézve. Egyebiránt — folytató Ralph — mas kellemetlen eset is történt velem ma.

— Nos, az Istenért mi az?

Erre Ralph elbeszélte a reggel történetét.

— Hogyan, kiáltott fel Lucy, a ki most már felhagyott a kacagással, mert az örökség elvesztése nem tréfa, — ilyesmit mondta-rokonaid szemébe; de hát mi adott neked erre okot?

— Ők kérdeztek és én megmondtam nekik az ig zat.

— De hiszen ez borzasztó! kiáltott fel magánbivül. Egy nagybácsinak, még pedig egy gazdag nagybácsinak, ilyen dolgokat moadani, nem tekintve azt, hogy ez már magában véve is szívtelenség és illetlenség!

— Mondtam nekik, hogy gyászolni fogom őket, hát nem elég ez?

— Nem, mert öreg embereknek ez nem elég. Nekem is van nagynénem, a ki után örökséget remélek. Ő is kérdezte már tőlem, mit teszek, ha meghal. Nyakába borítottam és forró könnyeket hullatva így szóltam! Az Istenért, ne beszéljen erről néni! meghasad a szívem, ha rá gondolok. Ha elveszítem, kisirom a szemeimet s egy nappal se élném túl.

— És nagynénéd elhite mindzet?

— Ah! mi az, amit el nem hisznek az ilyen hajfeju öregek.

— Lucy, mit az előbb mondottál, nem tetszik nekem. Sobase hittem, hogy a nyeresz kedés téged a képmutatásra vigyen.

»Hát te képmutatásnak nevezed az okos ságot és a kiméletelességet? En pedig ember telenségnek bátyegzem az olyan szókimondást-amilyennel te ma éltél rokonaiddal szemben.«

— Mit mondasz akkor, ha majd mindemegtudsz? — sóhajtott fel Ralph.

— Még nincs vége? — kiáltott fel ijedten Lucy? — beszélj, beszélj.

Ralph elbeszélte a kereskedésben végbe ment eseményeket.

— Hisz ez pompás! kiáltott fel menyasszonya, midőn Ralph bevégezte beszédjét Nagybagyad kidkádott, főnököd elcsapott. Tökéletesen elment az eszed? Mit fogsz most tenni?

— Egyelőre magam sem tudom, felelé aRlph határozatlanul.

— Annyi bizonyos, — szólt Lucy elke seredve, hogy ha csak egy perczig is rám gondoltál volna, nem cselekedhettél volna ily megfontolatlanul.

— Tehát inkább hazudnom kellett volna?

— Folyt köv. —

Nyilt-tér.*

A világhírű divat

Pálmay Ilka

egyetlen dalestélye

1898. január 20. esti 8 órakor

a »BIKA« szálloda disztermében.

Helyárok:

Páholy 12 frt., Ülőhely az 1. sorban 4 frt., a 2., 3. sorban 3 frt., a 4., 5., 6. sorban 2 frt., a 7., 8. sorban 1 frt., állóhely 50 kr.

Előjegyzések

László Albert

könyvkereskedésében eszközölhetők.

Ezen rovatban közlötték nem vállal felelős-séget a Szerk.

Ügyvédjelölt

a ki már ügyvédi irodában gyakorlatot szerzett és járásbiróság előtti perek tárgyalására képességgel bír, Pataky Ferencz székelyhidi ügyvédi irodájában, 60 forint havi fizetéssel azonnal alkalmazást nyerhet.

12807
1897.**Árverési hirdetmény.**

Debreczen szab. kir. város Tanácsa részéről ezennel közli a közhírré tételét, hogy:

1. a »Látókép« korcsma a hozzátartozó szántó és legelő földdel;
2. a »Hortobágy« nagy korcsma a 50 hold földdel hidvám szedési, halászati és vendéglői joggal 1898 november 1-től — 1904 november 1-ig terjedő időre;
3. a »Kadarcs« fogadó 233 hold földdel 1898 október 31-től — 1904 október 1-ig terjedő időre;
4. a »Ludas« korcsma 155 hold földdel 1898 november 1-től — 1904 október 31-ig terjedő időre;
5. a »Halápi korcsma« 45 hold földdel 1899 január 1-től — 1901 december 31-ig terjedő időre;
6. a »Gygyori« csapszék 98 hold földdel 1898 október 1-től — 1904 szeptember 30-ig terjedő időre, a számvetésnél kitétt s ott a hivatalos órák alatt megtekinthető árverési feltételek mellett az 1898 évi március hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor a városháza kis tanácstermében tartandó nyilvános árverésen bérbe, illetve haszonbérbe kiadatni fognak.

Miről az árverési óhajtok azzal értesítettek, hogy a kikiállási ár 10%-a készpénzben az árverelő bizottság kezéhez bántapénzzül leteendő.

Debreczen, 1897. decz. 22-én.

A városi tanács.

1405/1897. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 31448.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Hütter Lipót és neje, debreczeni lakosok részére Berliner Ábrahám, debreczeni lakostól 1250 frt tőke, ennek 1897. évi szept. hó 5-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 84 frt 85 kr. perkölttség erejéig 1897 évi október hó 16-án bíróság lefoglalt és 83 frt 80 kr-ra becsült házi butorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1898 évi jan. hó 12-én d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Nagyuj-utcán 1696 számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi decz. hó 26.

Török Péter

bir. kiküldött.

1423/1897. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak 31688/1897. P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Bosznay J. és társa cég részére Leopold Jakab és Klein Mina debreczeni lakosoktól 550 frt tőke, ennek 1895 évi október hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 51 frt 87 kr. perkölttség erejéig 1895. évi október hó 16-án bíróság lefoglalt és 343 frt 10 kr-ra becsült házi butorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1898 évi jan. hó 13-án d. u. 2 órakor** kezdetét veendő és Széchényi-utcán 1806 számú háznál, a debreczeni kölcsönös segélyező és járulékaikielégítő végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi decz. hó 31.

Török Péter

bir. kiküldött.

Óriási megtakarítás az Auer-égőknél.

Elismert dolog, hogy az AUER-féle LEGSZESZ-IZZÓ KESZÜLÉK által rendkívül nagy megtakarítás van a légszesz fogyasztásnál, de eddig ezen megtakarítás az ÜVEG REPEDESE és a HÁLÓ SÜRŰ ELÉGESE által ha nem is teljesen, de nagyobb részben FELEMESZ-TÖDÖTT, úgy, hogy az Auer-égők alkalmazásánál a megtakarítás az üveg és háló nagy fogyasztásánál csakis képzeletbeli volt és csak a szép világítási előnyt nyújtotta.

A Bohr-féle szab. üveg és háló védője legalább is 2 éven át mindezeket megátalja, azonkívül légszesz megtakarítást eszközöl.

Egész Európában nagy sikerrel használják. — Pozsonyban maga a légszesz műgyár az egész városban sikerrel alkalmazza.

FELDMANN ANTAL vezérügynök**BUDAPEST, Kerepesi-ut 50.**Kapható DEBRECZENBEN kizárólag **BAUM MIKSÁNÁL.****Só, liszt és korpa-raktár.**

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy helyben a Dr. Kola János-féle házban, (Egyház-tér)

só, liszt és korpa-raktárt

nyitottunk.

Különös figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek azon körülményt, hogy

Kenyér-lisztet

csak a **BARCSAY-féle** homokkerti nagy gőzmalomból tartunk, a mely gőzmalom tudvalevőleg eddig is a legjobb minőségű kenyérlisztet gyártotta.

Szives pártfogást kér tisztelettel

Brüll és Kardos.**A legjobb minőségű kenyérliszt.**

Nagyban és kicsinybeni elárúsítás.

Barcsay-féle malom örleménye.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított ÉTLAPOKBAN.

Pinczérszámlák bor és sör czimkéik.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben